

Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну
імені Михайла Бойчука
Факультет дизайну
Кафедра графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВК03 БОТАНІЧНИЙ ЖИВОПИС

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	В Культура мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В2 Дизайн
Освітня програма	ОПП Графічний дизайн
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	3 курс, 6 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів 150 год
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 0 год.
	Семінарські – 0 год.
	Практичні – 75 год.
	Самостійна робота – 75 год.
Форма підсумкового контролю	Деферційований залік
Викладач (-і)	Басанець Олександра Петрівна старший викладач кафедри монументального і станкового живопису;
Контактна інформація викладача (-ів)	basanets_o@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	Moodle
Дні занять	згідно діючого розкладу занять
Консультації	за домовленістю з ініціативи здобувача освіти

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	<p>« Живопис» – є однією з найважливіших фундаментальних дисциплін, що виховують творче мислення, ідейно-естетичні погляди, які сприяють придбанню професійної майстерності, що необхідно для створення оригінальних за формою та змістом художніх творів.</p> <p>Перелік тем: VI семестр Тема1. Ознайомлення з історією та жанровими особливостями ботанічного живопису. Тема 2. Кольорова структура рослинного світу.</p>
---------------------	---

	<p>Тема 3. Композиційна побудова ботанічного зображення. Тема 4. Стилзація та творче узагальнення (поєднання реалістичного та декоративного). Тема 5. Створення декоративної орнаментальної композиції – патерну.</p>
<p>Мета й завдання навчальної дисципліни</p>	<p>Мета курсу “Ботанічний живопис” полягає у формуванні в студентів художньо-образного мислення, спостережливості та професійних умінь, необхідних для створення реалістичних і стилізованих зображень рослинного світу у традиційних і сучасних техніках живопису.</p> <p>Дисципліна спрямована на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поглиблення знань про морфологію рослинних форм та закономірності їхньої побудови; • опанування технологій живописного зображення природи (акварель, гуаш, акрил, змішана техніка, digital painting); • розвиток естетичного сприйняття кольору, світла, фактури й простору; • формування навичок композиційного мислення та стилізації природних мотивів для застосування у дизайні; • ознайомлення з історичним і сучасним контекстом ботанічного мистецтва, зокрема з роботами класичних майстрів (Марія Сібілла Меріан, П’єр-Жозеф Редуте, Ернст Геккель, Маргарет Мі) та сучасних digital botanical artists; • виховання поваги до природи як до джерела художнього натхнення та гармонії. <p>Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • історію розвитку ботанічного живопису й ілюстрації — від античності до сучасних digital-практик; • жанрові, стилістичні та технологічні особливості ботанічного мистецтва; • принципи побудови натурної постановки, композиції та колористики у ботанічному живописі; • матеріали та техніки, що використовуються у традиційному та цифровому ботанічному мистецтві (акварель, гуаш, акрил, графіка, digital painting);

	<ul style="list-style-type: none"> • методику виконання натурних замальовок, створення декоративно-узагальнених рослинних форм та патернів; • правила стилізації природних форм для декоративного ілюстрування та дизайнерських рішень; • символіку рослинних мотивів у контексті історії мистецтва та дизайну. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • виконувати натурні замальовки рослин із збереженням пропорцій, пластики та колористичної гармонії; • створювати живописні композиції з елементами ботанічного реалізму та декоративної стилізації; • використовувати класичні та сучасні живописні техніки (акварель, акрил, змішана техніка, digital art); • розробляти ботанічні орнаменти й патерни на основі натурального матеріалу; • інтегрувати елементи ботанічного живопису у проекти дизайну (текстиль, ілюстрація, графічний дизайн); • працювати з кольором і світлом для передачі фактури, прозорості й об'єму природних форм; • створювати digital botanical art із застосуванням графічних редакторів (Procreate, Photoshop, Illustrator тощо).
<p>Передумови вивчення дисципліни</p>	<p>Передумовою вивчення дисципліни «Ботанічний живопис» є певний обсяг знань з таких дисциплін як «Кольорознавство», «Рисунок», «Основи композиції та формотворення», «Ботаніка», «Історія мистецтв».</p>
<p>Програмні компетентності та результати навчання</p>	
<p>Інтегральні компетентності</p>	<p>Уміння аналізувати та створювати кольорові композиції, гармонійно підбирати кольори для художніх, дизайнерських або прикладних завдань.</p> <p>Програмні результати навчання, для формування яких використовується навчальна дисципліна:</p> <p>ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН 5. Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.</p> <p>ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.</p> <p>ПРН 18. Відобразити морфологічні, стильові та кольоро-</p>

	фактурні властивості об'єктів дизайну.
Загальні компетенції (ЗК)	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконання робіт.</p> <p>ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>ЗК 9. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
Фахові (предметно-специфічні) компетенції спеціальності (ФК)	<p>СК 3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.</p> <p>СК 6. Здатність застосовувати у проектнохудожній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями).</p> <p>СК 8. Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.</p> <p>СК 9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).</p> <p>СК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.</p>

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
лекції		практ.	семін.	СРС	
1	2	3	4	5	6

<i>VI семестр</i>					
Тема 1. Ознайомлення з історією та жанровими особливостями ботанічного живопису.	25		15		10
Тема 2. Кольорова структура рослинного світу.	25		20		5
Тема 3. Композиційна побудова ботанічного зображення.	30		10		20
Тема 4. Стилзація та творче узагальнення (поєднання реалістичного та декоративного).	40		20		20
Тема 5. Створення декоративної орнаментальної композиції – патерну.	30		10		20
Усього годин	150		75		75
Вид контролю: диференційований залік					

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Балашова Н. В. Основи живопису : навч. посіб. — Київ : Каравела, 2018. — 256 с.
2. Костенко Л. І. Живопис. Методика викладання у вищих навчальних закладах. — Київ : НАКККіМ, 2020. — 184 с.
3. Антонович Є. А. Композиція та колористика у живописі. — Львів : Світ, 2016. — 212 с.
4. Соколова Н. П. Ботанічна ілюстрація: історія, методика, практика. — Харків : Ранок, 2019. — 144 с.
5. Blunt W., Stearn W. T. The Art of Botanical Illustration. — London : Antique Collectors' Club, 1994. — 368 p.
6. Saunders G. Art and Science of Botanical Illustration. — London : The Crowood Press, 2012. — 192 p.
7. Bowring J. Botanical Art with Scientific Accuracy. — London : Batsford, 2021. — 160 p.

Додаткова література

8. Redouté P.-J. Les Roses. — Paris : Firmin-Didot, 1824. — 132 p.
9. Merian M. S. Metamorphosis Insectorum Surinamensium. — Amsterdam : Gerard Valk, 1705. — 60 p.
10. Mee M. Brazilian Flowers and Plants. — London : Collins, 1988. — 240 p.
11. Haeckel E. Kunstformen der Natur. — Leipzig : Bibliographisches Institut, 1904. — 100 Tafeln.
12. Войткевич І. Сучасна ботанічна ілюстрація: тенденції, техніки, digital-підходи. — Львів : Сполом, 2022. — 128 с.

Електронні ресурси

13. Royal Botanic Gardens, Kew. Botanical Art Collection [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.kew.org>
14. The Hunt Institute for Botanical Documentation [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.huntbotanical.org>
15. The Society of Botanical Artists (UK) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.soc-botanical-artists.org>
16. Botanical Artists Association of New Zealand [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.botart.nz>
17. Flora Danica Online [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.floradanica-online.dk>
18. Digital Botanical Art — Pinterest [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.pinterest.com/search/pins/?q=digital%20botanical%20art>

Методи контролю та розподіл балів

6 семестр

Розподіл балів за 100-бальною шкалою	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
Тема 1. Ознайомлення з історією та жанровими особливостями ботанічного живопису.	20
Тема 2. Кольорова структура рослинного світу.	20
Тема 3. Композиційна побудова ботанічного зображення.	20
Тема 4. Стилiзація та творче узагальнення (посднання реалістичного та декоративного).	20
Тема 5. Створення декоративної орнаментальної композиції-п'ятерну- на основі натурних замальовок.	20
Разом за семестр вивчення дисципліни	<i>100</i>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Технічне, програмне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Мольберти, стільці, куби під палітру, планшети для наклеювання паперу, столи для постановки натюрмортів, подіуми для постановок природи.
Необхідні засоби	Драперії для постановок, реквізит для постановок.
Програмне забезпечення	
Матеріали, інструменти	Акварельні фарби, гуаш, олійні фарби, акрил, темпера. Папір для живопису. Полотно на підрамнику, картон для живопису. Пензлі, олівці, мастихіни, палітри.

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політику щодо академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у вивченні дисципліни «Ботанічний живопис» спрямована на забезпечення чесності, прозорості, відповідальності та об'єктивності в освітньому процесі. Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності. Творчі роботи надаються викладачу з усіма начерками, пошуковими ескізами або макетами до проміжних етапів виконання, що підтверджують авторство розробки.
Політика щодо відвідування занять	Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному (он-лайн) режимі за погодженням із викладачем, з презентуванням виконаних завдань під час консультації викладача. Недопустимі пропуски занять без поважних причин (причини пропуску мають бути підтверджені необхідними документами або попередженням викладача). Недопустимі запізнення на заняття без поважної причини.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Ліквідація заборгованості відбувається протягом 1 тижня після встановленого терміну. Завдання, які не виконані у встановлений термін, оцінюються викладачем в межах 50% звичайної оцінки.

правил поведінки на заняттях	творчих ідей. Також студенти мають дотримуватись академічної дисципліни і уникати поведінки, що унеможливує навчальний процес (запізнення, використання мобільних пристроїв не за призначенням тощо). Участь у дискусіях, уважність та дотримання правил безпеки є обов'язковими вимогами.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (basanets_o@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ІД); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни https://kdidpamid.edu.ua/academy/wp-content/uploads/2024/10/zhyvopys_grafichnyj_dyzejn_basanecz.pdf

Розробник (розробники) силябусу
навчальної дисципліни

О.П. Басанець

Гарант освітньої програми

О.С. Гальчинська

В.о. завідувача кафедри

І.В. Петрова

Силябус затверджено
на засіданні кафедри графічного дизайну

від 26.08.25, протокол № 1